AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
DERS BİLGİ FORMU

Dersin Adı	Bizans Sivil Mimarlığı								
Ders Kodu	SAT462		Ders Düzeyi	Lisans					
AKTS Kredi	3	İş Yükü	75 *(Saat)*	Teori	2	Uygulama	0	Laboratuvar	0
Dersin Amacı	Derste, Bizans dönemi sivil yaşamı, kırsal ve kentsel konut ile imparatorluk sarayları, tarihi kaynakların verdiği bilgiler, kazı buluntuları ve günümüze gelen kalıntılar eşliğinde incelenmektedir. Bu ders, öğrencinin Bizans sivil mimarisinin ortaya çıkışı ve gelişimi ile farklı işlevlerle inşa edilmiş sivil yapıların plan özelliklerini öğrenmelerini ve böylece dönemin yapısal karakterini çözümleyerek kavramalarını amaçlar.								
Özet İçeriği	Erken Hristiyanlık, Orta ve Son Bizans Dönemlerinde Sivil Mimari örnekleri plan şekillerine göre gruplara ayrılarak ele alınmaktadır. Bu derste, kırsal ve kentsel yerleşimlerde konutlar, imparatorluk ve sayfiye sarayları ile sarnıçlar, suyolları ve hipojeler, tarihsel yapım evreleri, plan özellikleri ve yöresel farklılıkları ile görsel malzeme eşliğinde karşılaştırılarak incelenmektedir.								
Staj Durum	Yok								
Öğretim Yöntemleri	Anlatım (Takrir), Tartışma, Bireysel Çalışma								
Dersi Veren Öğretim Elemanı(ları)	Doç. Dr. Mustafa Kemal ŞAHİN								

Ders Koşulları	
Eş Koşul	SAT352/SAT354/SAT356/SAT358/TAR354/FEL382/TDE388
AKTS Kredi Koşulu	120

Ölçme ve Değerlendirme Araçları		
Araç	Adet	Oran (%)
Ara Sınav (Vize)	1	30
Dönem Sonu Sınavı (Final)	1	70
Ödev	1	10

Ders Kitabı / Önerilen Kaynaklar	
1	GOMBRICH, E. H., Sanatın Öyküsü, (Çev. B. Cömert), İstanbul 1980.
2	MANGO, C., Bizans Mimarisi, (Çev. M. Kadiroğlu), Ankara 2006

Hafta	Haftalara Göre Ders Konuları	
1	Teorik	Dersin tanıtımı, Roma Dönemi konutları hakkında genel bilgi. Hristiyanlığın ortaya çıkışı ile dinin sivil hayata ve mimariye yansımasının tartışılması.
2	Teorik	Erken Bizans dönemi kentleri ve konut tipleri. Yapı Malzemeleri-teknikler. (görsel malzeme eşliğinde).
3	Teorik	Erken Bizans Dönemi kent merkezleri. Ephesos ve Sardes Evleri –tarihsel evreleri ve plan tipleri (görsel malzeme eşliğinde).
4	Teorik	Erken Bizans Dönemi kent merkezleri. Hierapolis ve Aphrodisias Evleri –tarihsel evreleri ve plan tipleri (görsel malzeme eşliğinde).
5	Teorik	Erken Bizans Dönemi kent merkezleri. Kappadokia: Derinkuyu ve Kaymaklı (görsel malzeme eşliğinde).
6	Teorik	Orta Bizans Dönemi kentleri ve konut mimarisi hakkında genel bilgi. Orta Bizans Dönemi kent merkezleri. Bergama ve Kyme Evleri–tarihsel evreleri ve plan tipleri (görsel malzeme eşliğinde).
7	Teorik	Bizans imparatorluk sarayları hakkında Kronikler (Aleksiad) ve güncel kaynaklar eşliğinde genel bilgi. İstanbul Büyük Saray–tarihsel evreleri ve plan tipleri (görsel malzeme eşliğinde).
8	Ara Sınav (Vize)	Ara Sınav
9	Teorik	Bizans İmparatorluk Sarayları: Boukoleion ve Blakhernai (Tekfur) Sarayı–tarihsel evreleri ve plan tipleri (görsel malzeme eşliğinde).
10	Teorik	Bizans İmparatorluk Sarayları: Nymphaion Sarayı–tarihsel evreleri ve plan (görsel malzeme eşliğinde).
11	Teorik	Bizans imparatorluk sarayları: Mangana (Manginoi) Sarayı. Tarihçesi ve Mimarisi (Görsel malzeme eşliğinde)

12	Teorik	Bizans Sayfiye sarayları: Hebdomon'daki Saraylar. Rhegion Sarayı, Bryas Sarayı, Damatrys Sarayı. Tarihçesi ve Mimarisi (Görsel malzeme eşliğinde)
13	Teorik	Su yapıları hakkında genel bilgi. Su yolları ve Sarnıçlar: Valens (Bozdoğan) Kemeri Tarihçesi ve Mimarisi (Görsel malzeme eşliğinde)
14	Teorik	Kapalı Sarnıçlar: Bazilika Sarnıcı, Binbirdirek Sarnıcı, Myralaion Sarnıcı Tarihçesi ve Mimarisi Açık Sarnıçlar: Aeitos Sarnıcı (Çukurbostan), Aspar Sarnıcı (Sultan Selim Çukurbostanı) Tarihçesi ve Mimarisi (Görsel malzeme eşliğinde)
15	Teorik	Hipojeler hakkında genel bilgi. Anadolu'dan örnekler: İznik Elbeyli Köyü, Sardis, Ankara, Amasya, Hipojeleri Tarihçesi ve Mimarisi (Görsel malzeme eşliğinde)
16	Dönem Sonu Sınavı (Final)	Final Sınavı
17	Dönem Sonu Sınavı (Final)	Final Sınavı

Dersin Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme Etkinlikleri Çerçevesinde İş Yükü Hesabı (Ortalama Saat)

Etkinlik	Adet	Ön Hazırlık	Etkinlik Süresi	Toplam İş Yükü
Kuramsal Ders	14	0	2	28
Ödev	1	8	1	9
Okuma	10	0	2	20
Ara Sınav	1	7	1	8
Dönem Sonu Sınavı	1	9	1	10
			Toplam İş Yükü (Saat)	75
			Yuvarla [Toplam İş Yükü (saat) / 25*] = **AKTS Kredisi**	3

**25 saatlik iş yükü 1 AKTS olarak kabul edilmektedir.*

Dersin Öğrenme Çıktıları

1	Bizans Dönemi Sivil yaşamı. Romalı kimliğinin devam ettiği Erken Hristiyanlık Döneminde sivil yaşam hakkında genel bilgi.
2	6. yüzyıl sonrasında değişen dini, kültürel kimlik ile birlikte sivil hayattaki değişim ve bunun mimariye yansıması
3	Erken Hristiyanlık ve ilk Bizans Dönemi kent planları ve konutları.
4	Bizans Sanatında sıkça kullanılan bilimsel terimleri öğrenme.
5	Bizans Sanatına ilişkin bilimsel araştırma yöntemlerini kavrama..
6	Orta ve Son Bizans Dönemi kırsal ve kentsel yerleşimler. Konutların tipolojik ayırımını kavrama.
7	Erken Hristiyanlık ve İlk Bizans Dönemlerinde inşa edilmiş sivil konutların plan ve süsleme özellikleri açısından kendinden önceki ve sonraki dönemlerde inşa edilmiş aynı işlevlerdeki yapılarla karşılaştırarak Bizans Mimarisi içindeki yerini değerlendirme. İnsan-İnanç-Mekan ilişkilerini ve bunun mimariyi biçimlendirmesini tartışma.
8	Bizans imparatorluk sarayları hakkında genel bilgilendirme.
9	Sivil mimarlık örnekleri arasında su yolları ve sarnıçlar hakkında örnekler eşliğinde genel değerlendirme.
10	Bizans Dönemi sivil mimarlık örneklerinin plan ve süsleme özellikleri açısından kendinden önceki ve sonraki dönemlerde inşa edilmiş aynı işlevlerdeki yapılarla karşılaştırarak Bizans Mimarisi içindeki yerini değerlendirme.
11	İnsan-İnanç-Mekan ilişkilerini ve bunun mimariyi biçimlendirmesini tartışma.

Program Çıktıları *(Sanat Tarihi Programı)*

1	Bilimsel etik ve sorumluluk bilinci kazanmak.
2	Sanat Tarih biliminin konularında veri kaynağı olan bilgileri toplama, analiz etme, yorumlama, tartışma ve önerilerde bulunma yeteneği kazanmak.
3	Sanat Tarih alanında yapılmış güncel araştırmaları takip edebilecek ve iletişim kurabilecek düzeyde yabancı dil bilgisine sahip olmak.
4	Farklı coğrafyalardaki sanat ve mimarlık ürünlerini karşılaştırma yoluyla objektif ve tutarlı yorumlar yapma becerisi kazanmak.
5	Sanat ve Mimarlık ürünlerinin üretiminde ve gelişiminde malzeme, yapım tekniği, tasarım, siyasi, sosyal, ekonomik, ideolojik vs. faktörlerin etkisini irdeleme ve değerlendirme yeteneğine sahip olmak.
6	Sanat Tarihi alanındaki bilimsel yayınları, teknolojik gelişmeleri takip edebilme ve bunlara ulaşabilme becerisi edinmek.
7	Sanat Tarihi alanındaki bilgilerini disiplinler arası çalışmalarda uygulama yeteneğine sahip olmak.
8	Sanat Tarihi biliminin ulusal veya uluslar arası boyutta anlam ve öneminin farkına varmak; günümüze ulaşan sanat ve mimarlık ürünlerinin değerlendirme ve yorumlama yetisine sahip olmak.
9	Yaşam boyu yeni bilgi ve beceriler kazanma gerekliliği bilincine ulaşmak.
10	Dünya Sanat Tarihi ve Anadolu Sanat Tarihi arasında paralellik kurma bilgisine sahip olmak.
11	Sanat ve mimarlık ürünlerine, kültürel mirasa ve çevresine sahip çıkabilme duyarlılığına sahip olabilmek.
12	Türkçe yazılı ve sözlü iletişim yeteneğine sahip olmak ve eleştirel düşünebilme yeteneğini geliştirmek.

Program ve Öğrenme Çıktıları İlişkisi *1:Çok Düşük, 2:Düşük, 3:Orta, 4:Yüksek, 5:Çok Yüksek*

	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5	ÖÇ6	ÖÇ7	ÖÇ8	ÖÇ9	ÖÇ10	ÖÇ11
PÇ1	5	5	3	5	5	5	5	4	5	5	5
PÇ2	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5
PÇ3	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5
PÇ4	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5
PÇ5	4	3	4	4	3	3	3	3	3	3	3
PÇ6	3	3	5	3	3	5	4	3	3	3	3
PÇ7	4	3	4	4	4	3	3	4	4	3	3
PÇ8	4	4	5	4	3	4	4	5	4	4	4
PÇ9	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4
PÇ10	5	5	5	5	5	3	3	4	3	3	3
PÇ11	5	5	5	5	4	3	3	4	4	3	3
PÇ12	5	5	3	5	5	5	5	4	5	5	5